

ЗМІСТ

Новини та події	4
Новини та події / Співпраця з дерорганами	6
Новини та події / Законодавство	12
Новини державних органів	16
Міжнародна співпраця:	
Досвід німецьких кооперативних банків: від створення до сьогодення	19
Між українськими кредитними спілками й російськими кредитними кооперативами розпочато довгострокову співпрацю	26
УОКС	
У Львові відбулися сесія стратегічного планування й загальні збори УОКС	27
Тенденції розвитку ринку кредитних спілок. Діяльність Української об'єднаної кредитної спілки	28
Навчання	29
Діяльність обласних асоціацій	30
День вкладника	31
Акція «Дамо позитив!»	31

«ВІСНИК КРЕДИТНОЇ КООПЕРАЦІЇ»
№ 3 (18) березень — квітень 2011 року
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 13983-2956Р

Засновники: Всеукраїнська асоціація кредитних спілок, Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів».
Видавець — ФОП Нагребельна Г. О.

Головний редактор — Анна Нагребельна

Адреса редакції: вул. М. Раскової, 23, оф. 2186, м. Київ, 02660, Україна
Тел./ф.: (044) 390-32-84.

При передруку частини або всього матеріалу, посилання на «Вісник кредитної кооперації» обов'язкове.

ВІДБУЛОСЯ ЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ ПРАВЛІННЯ ВАКС

24 березня 2011 року, в місті Києві, відбулося засідання Правління Всеукраїнської асоціації кредитних спілок (ВАКС), під час якого були ухвалені такі рішення та розглянуті такі питання:

1. Взяти до відома інформацію щодо змін членів Правління ВАКС: Львівська асоціація кредитних спілок — замість Андрішин Д. В. обрано Качкинович А. С., Рівненська асоціація кредитних спілок — замість Байбари Т. В. обрано Ігнатсь-

ву О. В., Ліга кредитних спілок Черкащини — замість Крота С. В. обрано Казарінова В. О.

2. Взяти до відома інформацію про підсумки діяльності ВАКС у I кварталі 2011 року.

3. Виключити кредитну спілку «Златоград» з членів ВАКС у зв'язку з несплатою членських внесків.

4. Задовольнити заяви кредитних спілок: «Самопоміч» (м. Кіцмань, Чернівецька область), «Істок» (м. Одеса) та «Джерело плюс» (м. Білгород-

Дністровський, Одеська область) щодо набуття членства у ВАКС.

5. Правління заслухало інформацію щодо проведення акції «Дамо позитив!».

6. Правління підтримало ініціативу виконавчої дирекції ВАКС провести I Міжнародний форум кредитної кооперації в червні 2011 р. та розпочати підготовчу роботу вже з березня.

7. Взяти до відома інформацію щодо участі в Конференції WOCCU.

ПРИПИНЕНО ДІЯЛЬНІСТЬ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ ТИМЧАСОВОЇ СЛІДЧОЇ КОМІСІЇ ПО КРЕДИТНИХ СПІЛКАХ

На ранішньому пленарному засіданні Верховної Ради України, 8 квітня, було офіційно констатовано завершення діяльності парламентської Тимчасової слідчої комісії з питань розслідування обставин та причин сучасного стану справ в системі кредитної кооперації (час розгляду питання на пленарному засіданні 11:42:42—11:46:27).

При цьому, головуєчий на засіданні Адам Мартинюк констатував таке: «...у зв'язку з прийняттям Верховною Радою України рішення... стосовно результатів роботи Тимчасової слідчої комісії з питань розслідування обставин та причин сучасного стану справ в системі кредитної кооперації, а також завершенням терміну діяльності слідчої комісії відповідно до частини шостої статті 88 Регла-

менту Верховної Ради України, оголошую про припинення повноважень цієї комісії.

Підставою для такого оголошення є звернення голови Тимчасової спеціальної комісії Прасолова від 25 березня 2011 року, в якому він повідомляє про те, що комісія виконала свою роботу, і про це вона нас проінформувала в попередньому звіті.

Ми продовжили її роботу лише на предмет того, щоб вона направила відповідні документи до тих чи інших органів для реагування.

Вона це зробила, тобто в нас є підстави для припинення діяльності цієї комісії».

В обговоренні цього питання взяли участь народні депутати Станіслав Аржевітін, Сергій Гордієнко, Олег Зарубінський, Сергій Сас.

Повний текст стенограми розміщено на сайті за адресою:

<http://www.rada.gov.ua/zakon/new/>

STENOGR/08_04.htm.

Нагадаємо, що зазначена ТСК була утворена постановою ВРУ від 01.07.2010 № 2382-VI «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування обставин та причин сучасного стану справ в системі кредитної кооперації» (текст постанови розміщено за адресою:

<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2382-17&p=1302270862910351>).

Пунктом 2 Постанови Тимчасової слідчої комісії було доручено розслідувати обставини та причини, що зумовлюють гальмування розвитку кредитної кооперації та призводять до непоодиноких фактів порушень прав споживачів фінансових послуг.

Пунктом 7 Постанови було вирішено визначити термін діяльності Тимчасової слідчої ко-

місії — дев'ять місяців з дня прийняття цієї Постанови. Звіт ТСК було взято до відома постановою ВРУ від 24 грудня 2010 року № 2891-VI «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування обставин та причин сучасного стану справ в системі кредитної кооперації». При цьому, під час опрацювання остаточної редакції Звіту в основному були враховані пропозиції, що попередньо надійшли від ВАКС. Таким чином, у цілому

кредитним спілкам вдалося уникнути негативних висновків, які могли б потягнути за собою низку репресивних дій з боку відповідних державних органів. Звіт ТСК розміщено на сайті ВАКС (www.vask.org.ua), новина від 12 квітня 2011 р.

В якості реагування на Звіт ТСК Адміністрація Президента України та Кабінет Міністрів України надали доручення Держфінпослуг і низці міністерств опрацювати спеціальний план заходів, спрямований на

підтримку розвитку національної кредитної кооперації. Також у профільному парламентському комітеті активізували роботу над законодавчими змінами в сфері регулювання діяльності кредитних спілок. ВАКС бере активну участь у зазначеній роботі з метою утворення сприятливих умов для подальшої діяльності кредитних спілок та одночасно недопущення будь-яких рішень, що можуть спричинити негативні наслідки для кредитного руху України.

ЧЛЕНИ ВАКС-КРЕДИТНІ СПІЛКИ «САМОПОМІЧ» І «МДН» ОТРИМАЛИ ЛІЦЕНЗІЇ

Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України, під час своїх чергових засідань, 14 і 21 квітня, ухвалила рішення видати ліцензію на провадження діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки відповідно кредитним спілкам «Са-

мопоміч» (Тернопільська область, смт Козова) та «МДН» (Донецька область, м. Маріуполь), які є членами ВАКС.

Повідомлення про це розміщено на офіційному веб-сайті Держфінпослуг.

ВАКС вітає кредитні спілки з отриманням ліцензій!

жавної служби боротьби з економічною злочинністю, на випадок, якщо міліціонери прийшли «поговорити» з Вами вдома, у разі приходу в кредитну спілку податкової міліції, на випадок, якщо перевіряючі посилаються на Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність», при перевірці заяви про вчинення злочину, у разі обшуку та виїмки, у разі, якщо Вас викликають на допит.

Про все це йдеться в матеріалі **«Узагальнення норм законодавства України в частині повноважень правоохоронних органів на ринку кредитної кооперації та рекомендації щодо дій працівників кредитних спілок у відносинах з правоохоронними органами»**, який на замовлення ВАКС та ПЗВ зробив радник Правління ВАКС, радник з правових питань Проекту «Реформування фінансової діяльності у сільській місцевості» DGRV/GIZ, член КЕР ДКЦПФР, к.ю.н., доцент Посполітак В. В.

Члени ВАКС можуть ознайомитися з цим матеріалом у закритій зоні сайту асоціації www.vaks.org.ua (розділ «Методичні рекомендації ВАКС»).

ДО КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ ПРИЙШЛИ З ПЕРЕВІРКОЮ. ЩО РОБИТИ?

До кредитної спілки прийшли з перевіркою: повноваження органів внутрішніх справ, Служби безпеки України, Державної податкової служби (у тому числі податкової міліції), підрозділів Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України по боротьбі з організованою злочинністю; дізнання та досудове слідство; порушення кримінальної спра-

ви; обшук, виїмка; допит; прокурорський нагляд за додержанням законів правоохоронними органами; взаємодія правоохоронних органів по боротьбі із злочинністю; захист персональних даних.

А також рекомендації для працівників кредитної спілки: щодо правоохоронних органів під час перебування на робочому місці; примірний алгоритм дій працівників кредитної спілки при несподіваному приході представників контролюючих органів; рекомендації працівникам кредитної спілки в разі приходу співробітників Дер-

Пропозиції щодо проекту розпорядження Держфінпослуг «Про затвердження Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок»

3 березня

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок та Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» надали до державних органів спільний лист з пропозиціями до проекту розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок».

З текстом листа й додатком до нього ознайомлюйтеся на сайті ВАКС, новина від 3 березня.

Адміністрація Президента відповіла на лист ВАКС щодо ситуації на ринку кредитних спілок

9 березня

До Всеукраїнської асоціації кредитних спілок (ВАКС) надійшов лист-відповідь з Адміністрації Президента стосовно ситуації, яка склалася на ринку кредитної кооперації України. Зокрема в цьому листі зазначено, що порушені ВАКС проблеми «є надзвичайно важливими для відновлення належної роботи кредитних спілок, забезпечення врегулювання законодавчо-

го поля їх діяльності. Свідченням цьому є включення питань зниження рівня ризиків фінансової системи та вдосконалення системи гарантування внесків населення до Програми економічних реформ Президента України на 2010—2014 роки».

Нагадаємо, 14 січня 2011 року ВАКС направив до державних органів, у тому числі й до Адміністрації Президента, Відкрите звернення, в якому окреслила ситуацію, що наразі склалася на ринку кредитних спілок, й закликала «високопосадовців усіх гілок української влади до послідовності в своїх справах і зваженості в своїх висловлюваннях».

Повний текст листа й звернення — на сайті ВАКС, новина від 9 березня.

Проект Плану заходів з метою підтримки подальшого розвитку системи кредитної кооперації потребує доопрацювання

11 березня

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) 10 березня звернулася до Держфінпослуг і Кабміну з листом, де висловила свою позицію щодо проекту Плану заходів з метою підтримки подальшого розвитку системи кредитної кооперації. На думку ВАКС, проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з метою підтримки подальшого розвитку системи кредитної кооперації», який

22 лютого 2011 оприлюднила Держфінпослуг, потребує доопрацювання.

Зокрема ВАКС вважає, «що нормативно-правовий акт, який би містив перелік заходів, спрямованих на підтримку та подальший розвиток системи кредитної кооперації, є очікуваним і необхідним для ринку кредитних спілок.

Проте, проаналізувавши положення проекту Розпорядження можна дійти висновку, що здебільшого положення цього правового акту спрямовані не на підтримку та подальший розвиток системи кредитної кооперації, а на підвищення та концентрацію контролюючих заходів з боку органів державної влади, а також на пріоритет у застосуванні до учасників ринку кредитної кооперації заходів у вигляді примусової санації та ліквідації.

У зв'язку з цим, Всеукраїнська асоціація кредитних спілок вважає за необхідне надати свої пропозиції до проекту Розпорядження (*читайте на сайті ВАКС, новина від 11 березня*).

Очевидно, що запропонований розробником проект Розпорядження потребує доопрацювання та наповнення його положеннями, спрямованими на підтримку і подальший розвиток системи кредитної кооперації з боку держави. Адже, на сьогодні кредитним спілкам як сегменту фінансового ринку вкрай необхідна така державна підтримка.

ВАКС сподівається, що надані пропозиції будуть розглянуті та враховані, а доопрацьована нова редакція проекту Розпорядження буде повторно оприлюднена».

Представники державних органів і небанківського фінансового ринку обговорили проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України» під час круглого столу

24 березня

Під час круглого столу (що відбувся 24 березня) обговорювали проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України».

У круглому столі взяли участь керівники Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку та представники асоціацій/об'єднань учасників фондового та фінансового ринку. Предметом обговорення став законопроект, яким передбачено, що частина регуляторних нормативно-правових актів, такі як встановлення обов'язкових нормативів достатності капіталу, віднесення операцій до того чи іншого виду фінансових послуг, визначення професійних вимог до керівників та головних бухгалтерів, інших вимог, не будуть підпадати під дію Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Таким чином, у разі прийняття законопроекту, такі регуляторні нормативно-правові акти не будуть погоджуватися Держпідприємництвом, не буде здійснюватися відстеження впливу цих документів на ринки, що регулюються, а відповідно — захист інтересів підприємців з боку Держпідприємництва здійснюватися також не буде. Встановлювати вимоги буде виключно регулятор, а ринок зможе протягом 10 днів надати свої пропозиції/зауваження, які

Уповноважений орган може «повністю, або частково» врахувати або «мотивовано їх відхилити». Представники асоціацій та об'єднань фондового й фінансового ринку не підтримали такі пропозиції та зауважили, що необхідно зберегти інструменти захисту інтересів учасників ринку. Представники фондового ринку навели приклади своєї практики широкого обговорення проектів нормативно-правових актів регулятором з представниками асоціацій фондового ринку.

Представники ринку фінансових послуг звернули увагу на недостатність діалогу й обговорень проектів на ринку фінансових послуг та несвоечасність оприлюднення проектів нормативно-правових актів, що стосуються діяльності фінансового ринку.

Зі свого боку **ВАКС запропонувала** викласти новий абзац частини третьої ст. 28 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» у такій редакції: «Проекти актів Уповноваженого органу, що мають ознаки регуляторного акта, але на які не поширюється дія Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», оприлюднюються з метою одержання **письмових** зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань у порядку та спосіб, передбачені Законом України «Про засади державної регуляторної політи-

ки у сфері господарської діяльності». Строк, протягом якого приймаються **письмові** зауваження та пропозиції, встановлюється Уповноваженим органом, **але** не може бути меншим ніж **20 днів з моменту опублікування проекту акту на офіційному веб-сайті Уповноваженого органу**. Усі **письмові** зауваження і пропозиції щодо проекту акта, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду Уповноваженим органом.

За результатами цього розгляду Уповноважений орган **приймає рішення про повне чи часткове** врахування одержаних зауважень і пропозицій або мотивовано їх відхилити, **надсилаючи ініціатору пропозицій або зауважень письмові обґрунтування відхилення зауважень/пропозицій або лише часткового їх врахування**.

Також ВАКС вважає, що певні регуляторні акти повинні погоджуватися з Держпідприємництвом і запропонувала (на відміну від запропонованого проекту) доповнити частину другу ст. 3 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» абзацом такого змісту: «Дія цього Закону не поширюється на здійснення регуляторної діяльності, пов'язаної з прийняттям:

<...> актів спеціально уповноваженого органу виконавчої влади в сфері регулювання ринків фінансових послуг, що спря-

мовані на виконання ним повноважень, визначених пунктами **6, 8, 11—16** частини першої ст. **28** Закону України «Про фі-

нансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», і мають ознаки регуляторного акта».

Про типологію ризиків використання фінансових інституцій у схемах відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом — під час робочої групи

29 березня

Чергове засідання робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу-небанківських установ відбулося 29 березня 2011 р.

Більшість питань, піднятих на цьому засіданні, стосувалися діяльності учасників фондового ринку та страхових компаній, проте під час роботи групи були порушені питання щодо надання роз'яснення Держфінпослуг стосовно ідентифікації членів кредитних спілок при фінансових операціях між кредитними спілками (роз'яснення очікується) та питання щодо прикладів (типології) ризиків використання фінансових інституцій у схемах відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом.

Зі свого боку ВАКС рекомендує відповідальним за ведення фінансового моніторингу в кредитних спілках ознайомитися з матеріалом, розміщеним на сайті Євразійської групи по протидії легалізації злочинних доходів і фінансування тероризму (ЄАГ):

http://www.eurasiangroup.org/ru/news/WGTYP_2010_7_rus.pdf

Довідка

ЄАГ — регіональна група по типу ФАТФ (FATF). До ЄАГ входять дев'ять держав: Білорусь, Індія, Казахстан, Китай, Киргизстан, Росія, Таджикистан, Туркменістан та Узбекистан.

ЄАГ є асоційованим членом ФАТФ.

До Державної податкової служби України ВАКС і ПЗВ звернулися з проханням надати роз'яснення щодо окремих питань застосування положень Податкового кодексу України

29 березня

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) та Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» (ПЗВ), які об'єднують понад 150 неприбуткових організацій кредитних спілок, звернулися з проханням надати роз'яснення щодо окремих питань застосування положень Податкового кодексу України.

Зокрема, в листі йшлося про такі статті Податкового кодексу: ст. 42 «Листування з платником податків», ст. 63 «Загальні положення щодо обліку платників податків», ст. 140 «Особли-

Порівняльна таблиця розміщена на сайті ВАКС, новина від 25 березня.

вості визнання витрат подвійного призначення», ст. 14 «Визначення понять», ст. 159 «Безнадійна та сумнівна заборгованість» тощо.

Повний текст листа — на сайті ВАКС, новина від 29 березня.

ВАКС звернулася до Міністерства юстиції за роз'ясненнями щодо застосування положень деяких законів України

29 березня

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС), керуючись підпунктом 14 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого Указом Президента України від 30.12.2007 р. № 1396/97, звернулася до Мінюсту з проханням надати роз'яснення щодо деяких положень чинного законодавства.

Зокрема, в листі йдеться:

- про Закон України «Про виконавче провадження»,
- Закон України «Про кредитні спілки»,
- Закон України «Про захист персональних даних».

Текст листа — на сайті ВАКС, новина від 29 березня.

ВАКС і ПЗВ звернулися до Держфінпослуг за інформаційним листом щодо правового застосування норм розпорядження Держфінпослуг № 122

6 квітня

У зв'язку з тим, що 1 квітня поточного року набрали чинності вимоги розпорядження Держфінпослуг від 03.03.2011 р. №122, а також з огляду на чисельні звернення кредитних спілок, Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) та Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» (ПЗВ) звернулися до Голови Держфінпослуг Василя Волги з проханням підготувати та оприлюднити до 20 квітня поточного року **інформаційний лист до кредитних спілок** щодо правового застосування норм вищезгаданого розпорядження.

На думку ВАКС і ПЗВ, такий інформаційний лист є необхідним учасникам ринку, враховуючи такі обставини: пунктом 3 Розпорядження Держфінпослуг № 167 (до моменту набрання чинності Розпорядженням Держфінпослуг від 03.03.2011 № 122), передбачалося, що «підпункти 1.2 та 1.4 пункту 1, а також пункти 2-7 Змін, зазначених у пункті 2 цього розпорядження, набирають чинності з **1 січня 2011 року** та застосовуються для складання та подання звітності починаючи з **першого кварталу 2011 року**», а редакція пункту 3 Розпорядження № 167, яка набула чинності 1 квітня поточного року (в зв'язку з набранням чи-

нності розпорядженням Держфінпослуг від 03.03.2011 № 122), встановлює, що «підпункти 1.2 та 1.4 пункту 1, а також пункти 2—7 Змін, зазначених у пункті 2 цього розпорядження, набирають чинності з **1 січня 2011 року** та застосовуються для складання та подання звітності починаючи з **першого кварталу 2012 року**».

ВАКС і ПЗВ просять в інформаційному листі Держфінпослуг роз'яснити:

- чи повинні звітні дані, які кредитні спілки в установленому законодавством порядку повинні складати та подавати в 2011 році до Держфінпослуг містити, у тому числі, звітні дані про діяльність відокремлених підрозділів кредитної спілки відповідно до додатку 8 до розпорядження № 177, а також заповнювати усі рядки звітних форм, зміни до яких внесено пунктами 2-7 Змін розпорядженням №167, що набрали чинності 1 січня 2011 року, але застосовуються до звітних даних за I квартал 2012 року?

- чи повинна електронна форма звітних даних, які кредитні спілки повинні подавати в 2011 року, містити інформацію про дані додатку 8 звітних даних «Звіт про діяльність відокремлених підрозділів» враховуючи те, що відповідно до вимог Розпорядження Держфінпослуг № 167 дана форма звітності набула чинності, але застосовується до звітних даних за I квартал 2012 року, в той час, як вимоги відповідно розпорядження Держфінпослуг № 415 від 22.04.2004 року «Про затвердження формату файлів

електронної форми звітних даних, що подаються кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України» dbf файл звітних даних повинен містити інформацію про додаток № 8?

Повний текст листа — на сайті ВАКС, новина від 6 квітня.

ВАКС надала свої пропозиції до законопроекту «Про внесення змін і доповнень до деяких законів України» щодо регуляторної політики

7 квітня

Керуючись ст. 6 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», ВАКС надала свої пропозиції до законопроекту «Про внесення змін і доповнень до деяких законів України» щодо регуляторної політики.

З пропозиціями ВАКС ознайомлюйтеся на сайті асоціації, новина від 7 квітня.

ВАКС просить Держфінпослуг посприяти в припиненні суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з фінансовими активами не у відповідності до вимог законодавства України

8 квітня

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) у своєму листі (№ 01-28 від 07.04.2011) висловила вдячність Держфінпослуг за можливість взяти участь у громадському обговоренні проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (щодо заборони провадження діяльності з надання фінансових послуг, види яких не визначені законом по суті), який, на думку ВАКС, має суттєве значення для розбудови цивілізованого ринку фінансових послуг в Україні за рахунок припинення діяльності сумнівних фірм, що надають різні, не визначені законодавством, послуги з фінансовими активами, перш за все з грошовими коштами.

Ухвалення цього законопроекту триватиме довго, а сьогодні до ВАКС звертаються кредитні спілки, які працюють у різних регіонах України, з інформацією про діяльність фірм, у тому числі щодо «покупки в групах», надання різних варіантів позик, кредитів, розстрочок на товари та послуги (деякі приклади реклами у друкованих виданнях діяльності сумнівних фірм були додані до листа, направлено до Держфінпослуг). Ці «фірми» поряд з банками та небанківськими фінансовими установами (які мають відповідні ліцензії та діють у відповідності до законодавства) здійснюють операції з фінансовими активами, тим самим порушуючи принцип рівних можливостей для доступу до ринків фінансових послуг і, відповідно, захист прав учас-

ників цих ринків.

У своєму листі ВАКС попросила Голову Держфінпослуг Василя Волгу, враховуючи повноваження Держфінпослуг, звернутися до правоохоронних органів України з пропозиціями припинити діяльність суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з фінансовими активами не у відповідності до вимог законодавства України.

**Проект DGRV/GIZ
«Підтримка фінансової
діяльності в сільській
місцевості», ВАКС і ПЗВ
ініціювали та провели
робочу зустріч
з представниками
державних органів
влади**

8 квітня

У робочій зустрічі, яка відбулася 1 квітня, взяли участь представники Адміністрації Президента, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг.

Учасники зустрічі підсумували ознайомчий візит до Німеччини, організований Проектом технічної допомоги «Реформування фінансової діяльності в сільській місцевості» DGRV/GIZ з 14 до 19 березня 2011 року.

У рамках зустрічі фахівці й експерти Проекту DGRV/GIZ, ВАКС і ПЗВ презентували зміни та доповнення до Закону України «Про кредитні спілки» та законопроекту «Про внесення

змін до деяких законодавчих актів України з питань діяльності системи кредитної кооперації» (реєстраційний номер 2256).

За підсумками обговорення та дискусій учасники зустрічі домовилися про взаємодію та координацію в роботі з метою подальшого розвитку та стабілізації системи кредитної кооперації України.

**ПЗВ отримала відповідь
на свій запит щодо
подання звітності
до Держфінпослуг**

19 квітня

«При заповненні форм звітних даних кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок слід керуватися пунктом 3 розпорядження Держфінпослуг від 12.03.2009 № 167, «Про затвердження змін до розпорядження Держфінпослуг від 25.12.2003 № 177 та про скасування деяких нормативно-правових актів Держфінпослуг», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 21.03.2011 за № 382/19120.

З урахуванням вищезазначених змін надання звітних даних кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками за новими формами та через web-інтерфейс на офіційному сайті Держфінпослуг у режимі on-line буде запроваджено з 1 кварталу 2012 року», — таку відповідь Комісія надала на відповідне звернення Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» щодо подання звітних даних кредитних через web-інтерфейс на офіційному

сайті Держфінпослуг та заповнення нової форми звітних даних.

Повний текст звернення ПЗВ і листа-відповіді Держфінпослуг від 15.04.2011 р.

№ 4506/41-11 читайте на сайті ПЗВ (www.pzv.net.ua), новина від 18 квітня.

ДПА надала роз'яснення щодо оподаткування кредитних спілок

24 квітня

Державна податкова адміністрація України в своєму листі, що надійшов до ВАКС, пояснила особливості оподаткування кредитних спілок.

Детальніше про це — на сайті ВАКС, новина від 24 березня.

Нагадаємо, 15 лютого 2011 року Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) й Об'є-

днання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» (ПЗВ) звернулися до ДПА з листом, в якому поставили питання, що стосуються оподаткування кредитних спілок.

ВАКС висловила свої зауваження щодо внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»

26 квітня

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) звернулася до Комітету з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики Верховної Ради України стосовно проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання ринків фінансових послуг» (реєстраційний номер 7511), яким, у тому числі, пе-

редбачено внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».

Зокрема ВАКС просить врахувати зауваження щодо обмеження можливостей надання посередницьких послуг на фінансових ринках, щодо доповнень до ст. 12 Закону, внесення змін до ст. 28 Закону, можливостей збільшити строк ухвалення

рішення про видачу ліцензії або про відмову в її видачі, змін до ст. 40 Закону, а також щодо штрафних санкцій до учасників ринків фінансових послуг і відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з діяльністю на ринках фінансових послуг.

Повний текст листа — на сайті ВАКС, новина від 26 квітня.

Держфінпослуг відповіла на запит ВАКС стосовно подання кредитними спілками звітності до Комісії

У своєму листі-відповіді Держфінпослуг зазначила, що «надання звітних даних кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками за новими формами та через веб-інтерфейс на офіційному сайті Держфінпослуг у режимі on-line буде запроваджено з I кварталу 2012 року». Тому, як просила ВАКС, «Держфінпослуг не вва-

жає за доцільне оприлюднення інформаційного листа з відповідним роз'ясненням».

Нагадаємо, 5 квітня Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) і Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» направили до Комісії лист, в якому просили підготувати й оприлюднити до 20 квітня поточного року

інформаційний лист до кредитних спілок щодо правого застосування норм розпорядження Держфінпослуг від 03.03.2011 р. № 122.

З повним текстом листа ВАКС і відповіді Держфінпослуг ознайомлюйтеся на сайті ВАКС (новина від 28 квітня 2011 року).

Набрал чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про виконавче провадження» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб)»

8 березня набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про виконавче провадження» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб)» (далі — Закон).

Відповідно до Закону, викладено в новій редакції Закон України «Про виконавче провадження», внесено зміни в Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Закон України «Про державну виконавчу службу» та низку інших нормативно-правових актів України.

Законом значно розширено права державних виконавців. Так державний виконавець у

процесі здійснення виконавчого провадження, зокрема, має право безкоштовного використання всіх електронних баз з відомостями про майно громадян (дані БТІ, земельного кадастру тощо).

Також Законом встановлено, що громадянина можуть арештувати за спробу впливати на діяльність державного виконавця (наприклад, погрожувати йому). Опір державним виконавцям прирівнюється до опору правоохоронним органам. До боржників можуть застосовувати штраф, арешт, вживати заходів у вигляді позбавлення волі, а також позбавлювати можливості виїзду за кордон.

Закон обмежує процесуальні права боржників щодо оскарження виконавчих процедур. Тобто, якщо рішення суду, ух-

валене не на користь боржника, набрало законної сили, оскаржити його не можливо.

Щодо реалізації заставного майна, на яке звернено стягнення, Законом встановлено таке: рухоме майно, вартість якого не перевищує сто п'ятдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, товари побутового вжитку, а також інше рухоме майно (у разі якщо стягувач не заперечує проти цього) реалізуються на комісійних умовах. Нерухоме майно, транспортні засоби, повітряні, морські та річкові судна реалізуються виключно на прилюдних торгах (аукціонах).

Повний текст Закону розміщено за адресою:

<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2677-17>

Оприлюднений проект розпорядження Держфінпослуг «Про затвердження Змін до Професійних вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ (щодо підвищення вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ)»

Держфінпослуг оприлюднила проект розпорядження «Про затвердження Змін до Професійних вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ (щодо підвищення вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ)». Проект розпорядження розроблено відповідно до Законів України «Про фінансові послуги та державне регулю-

вання ринків фінансових послуг», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2010 року № 157, а також вимог Положення про навчання, перепідготовку, підвищення кваліфікації та скла-

дання екзаменів особами, які провадять діяльність на ринках фінансових послуг, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 25 грудня 2003 року № 183, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 січня 2004 року за № 122/8721.

Метою державного регулювання, у разі прийняття розпорядження «Про затвердження Змін до Професійних вимог до

керівників та головних бухгалтерів фінансових установ (щодо підвищення вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ)», є вдоскона-

лення законодавства в частині встановлення професійних вимог до осіб, які здійснюють керівництво фінансовою установою та ведуть бухгалтерський

облік у фінансовій установі.

З текстом проекту нормативно-правового акту ознайомлюйтеся на сайті Держфінпослуг (www.dfp.gov.ua).

Третейські суди припиняють розгляд справ у спорах щодо захисту прав споживачів послуг кредитної спілки

12 березня цього року вступив у дію Закон України «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про третейські суди» щодо підвідомчості справ у сфері захисту прав споживачів

третейським судам». Законом встановлено, що після того, як цей Закон набере чинності, третейські суди припиняють розгляд справ у спорах щодо захисту прав споживачів, у то-

му числі споживачів послуг банку (кредитної спілки), розгляд яких було розпочато до дня набрання чинності цим Законом, про що виноситься мотивована ухвала.

Оприлюднено проект розпорядження «Про затвердження Змін до Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг»

Держфінпослуг 15 березня оприлюднила проект розпорядження «Про затвердження Змін до Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг». Розроблені Зміни до Ліцензійних умов спрямовані на

формування єдиного підходу в регулюванні правовідносин, пов'язаних із провадженням діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг, здійснення яких потребує відповідної ліцензії з метою вдосконалення державного регулю-

вання діяльності кредитних спілок, яка підлягає ліцензуванню відповідно до законодавства України.

З текстом проекту нормативно-правового акту можна ознайомитися на сайті Держфінпослуг.

Комітет ВРУ з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики надав роз'яснення щодо декларації з податку на доходи фізичних осіб

ЛИСТ

від 18.03.2011 р. N 04-39/38

(Витяз)

У Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики розглянуто численні звернення юридичних та фізичних осіб, що мають статус податкових агентів з податку на доходи фізичних осіб, щодо подання щомісячної податкової декларації з податку на доходи фізичних осіб, передбаченої Податковим кодексом України. За результатами розгляду повідомляємо таке.

Подання зазначеної декларації ініційовано Міністерством фінансів України та регулюється нормами статті 176 (підпункт 176.2 «д» пункту 176.2) Податкового кодексу України ...

Державною податковою адміністрацією України було розроблено форму щомісячної податкової декларації з податку на доходи фізичних осіб та затверджено своїм наказом від 31.01.2011 р. № 58.

Водночас замість передбачених нормами Податкового кодексу трьох показників форма декларації містить 15 показників, а сама форма декларації не була своєчасно оприлюднена.

Зазначене свідчить, що форма декларації з податку на доходи фізичних осіб не відповідає вказаним нормам Податкового кодексу України, що унеможливило її застосування в такому вигляді.

У подальшому у Комітеті буде проаналізовано обґрунтованість та доцільність запровадження декларації та підготовлено висновок щодо необхідності перегляду норм Податкового кодексу України, якими передбачено подання такої декларації.

Комітетом планується прийняти остаточне рішення щодо цього питання при опрацюванні законопроекту «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України» (реєстраційний N 8217), внесеного 12 березня цього року.

Враховуючи викладене, Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики пропонує невідкладно призупинити застосування такої форми декларації та привести її у відповідність до норм Податкового кодексу України.

Прошу терміново прийняти відповідне рішення та довести його до відома підпорядкованих органів державної податкової служби.

Голова Комітету

В. Хомутиннік

(Лист, Комітет ВР України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики від 18.03.2011, № 04-39/38

«Щодо форми декларації з податку на доходи фізичних осіб»)

Мінюст зареєстрував Розпорядження Держфінпослуг «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України»

Міністерство юстиції України 21 березня зареєструвало Розпорядження Держфінпослуг від 03.03.2011 р. № 122 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України» (розміщено на сайті ВАКС, новина від 28 березня). Нормативно-правовим актом відстро-

чено подачу звітних даних кредитних спілок за новими формами та через веб-інтерфейс сайту Держфінпослуг до 31 грудня 2011 року. А також, продовжено до 30 червня 2011 року дію «пільгових» норм Розпорядження Держфінпослуг № 7, яким встановлено «послаблення»

до нормативів якості капіталу та можливість неформування РЗПВ у повному обсязі.

Повідомлення про державну реєстрацію зазначеного нормативно-правового акту розміщено на сайті Міністерства юстиції України за адресою:

<http://www.minjust.gov.ua/0/news/34369>.

УВАГА!!! Нові правила роботи з приватними підприємцями!!!

З 1 квітня 2011 року набуває чинності Глава III Податкового кодексу України «Податок на прибуток підприємств».

Враховуючи те, що кредитні спілки активно користуються послугами приватних підприєм-

ців, які є платниками єдиного податку, звертаємо вашу увагу на таке.

З 1 квітня 2011 року відповідно до пункту 139.1.12. ПКУ платники податку на прибуток не мають права при визначенні

оподаткованого прибутку враховувати витрати, понесені в зв'язку із оплатою послуг фізичної особи-підприємця, що сплачує єдиний податок (крім підприємців, які здійснюють діяльність у сфері інформатизації).

Детальне роз'яснення, підготовлене «Програмою захисту вкладів» й Аудиторською фірмою «АВС-Центр», читайте в закритій зоні сайту ВАКС — новина від 30 березня 2011 року.

Скасовано свідоцтва про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

7 квітня на пленарному засіданні Верховною Радою України ухвалено Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи та фізичної особи-підприємця».

Законом внесено зміни до низки законодавчих актів України щодо відміни свідоцтв про

державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Так відповідно до змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» частину десяту статті 19 викладено в такій редакції: «10. Водночас із внесенням до Єдиного державного реєстру запису про зміну відомостей про юридичну осо-

бу, які відповідно до цього Закону зазначаються у виписці з Єдиного державного реєстру, державний реєстратор повинен видати (надіслати поштовим відправленням з описом вкладення) заявнику виписку з Єдиного державного реєстру».

З повним текстом Закону можна ознайомитися на сайті Верховної Ради України.

У ВР зареєстровано законопроект, що має безпосереднє відношення до питань державного регулювання діяльності ринку кредитних спілок

18 квітня у Верховній Раді України за законодавчою ініціативою Президента України зареєстровано законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо національних комісій, що здій-

снюють державне регулювання природних монополій, у сфері зв'язку та інформатизації, ринків цінних паперів і фінансових послуг» (реєстраційний номер 8403). Зазначений законопроект має безпосереднє відношен-

ня й до питань державного регулювання діяльності ринку кредитних спілок.

Повний текст:

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=40181.

Держпідприємництво відмовило в погодженні проектів регуляторних актів Держфінпослуг

Рішеннями Держкомпідприємництва від 05.04.2011 № 336 та № 337 відмовлено в погодженні проекту розпорядження Держфінпослуг «Про затвердження змін до розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 29.12.2003 № 188 «Про встановлення плати за видачу ліцензій» та проектів Законів України «Про внесення змін

до Податкового кодексу України (щодо регулятивних зборів у сфері регулювання ринків фінансових послуг) та «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (щодо регулятивних зборів у сфері регулювання ринків фінансових послуг)». Із зазначеними рішеннями Держкомпідприємництва мож-

на ознайомитись тут:

http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=191299&cat_id=167079

http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=191304&cat_id=167079

Нагадаємо, що до обох цих проектів ВАКС і ПЗВ надавали свої зауваження та пропозиції.

ПРОЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ДЕРЖФІНПОСЛУГ

Проект розпорядження «Про затвердження Змін до Професійних вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ (щодо підвищення вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ)»

Проект розпорядження розроблено відповідно до Законів України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2010 року № 157, а також вимог Положення про навчання, підготовку, підвищення кваліфікації та складання екзаменів особами, які провадять діяльність на ринках фінансових послуг, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 25 грудня 2003 року № 183 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 січня 2004 року за № 122/8721.

Проектом змін Професійні вимоги доповнено новою нормою та надано визначення поняттю «головний бухгалтер». Так відповідно до проекту розпорядження головний бухгалтер фінансової установи — штатний головний бухгалтер фінансової установи, якщо у фінансовій установі створено бухгалтерську службу на чолі з головним бухгалтером, особа, яка його заступає, або особа, на яку покладено ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку, як-

то: позаштатний спеціаліст з бухгалтерського обліку, зареєстрований як фізична особа-підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи, та спеціаліст з бухгалтерського обліку централізованої бухгалтерії або аудиторської фірми.

Натомість у діючій редакції Професійних вимог надано визначення лише для «керівника фінансової установи».

З огляду на визначення поняття «головний бухгалтер фінансової установи», яке надане у проекті розпорядження, у разі ухвалення змін Професійні вимоги будуть поширюватися й на залучених спеціалістів з ведення бухгалтерського обліку, як то фізична особа-підприємець або спеціаліст з бухгалтерського обліку централізованої бухгалтерії або аудиторської фірми. Окрім того, змінами до Професійних вимог передбачено, не тільки складення екзамену на відповідність професійним вимогам, й обов'язкове проходження керівниками та головними бухгалтерами кожних три роки підвищення кваліфікації. У свою чергу змінами до розділу «Прикінцеві положення» встановлені терміни проходження підвищення кваліфікації та складення екзаменів. Обґрунтування необхідності ухвалення таких змін до Професійних вимог наведено в аналізі

Експерт рубрики

*Надія ВОЛОТОВСЬКА,
юрисконсульт
Всеукраїнської
асоціації кредитних
спілок*

регуляторного впливу до проекту нормативно-правового акту. Так в аналізі регуляторного впливу розробник зазначає, що сучасний ринок фінансових послуг являє собою систему, яка зазнає постійних змін, приймаються нові нормативно-правові акти, що регулюють діяльність фінансових установ, та відбуваються зміни в чинному законодавстві України.

Це вимагає від керівників і головних бухгалтерів фінансових установ, які працюють на ринках фінансових послуг, бездоганної обізнаності в даній сфері. Разом з цим, згідно з Професійними вимогами керівникам і головним бухгалтерам дається можливість кожних три роки не проходити підвищення кваліфікації, а тільки складати екзамен на відповідність знань професійним вимогам за відповідною типовою програмою підвищення кваліфікації керівників або головних бухгалтерів

фінансових установ, що не забезпечує вдосконалення зазначеними особами своїх знань щодо аспектів законодавчої бази та застосування норм законодавства в сфері регулювання ринків фінансових послуг, отримання корисної інформації

щодо змін, які відбулись у законодавстві. Про незадовільний рівень кваліфікації керівників, включаючи керівників структурних підрозділів фінансових установ, та осіб, які здійснюють ведення бухгалтерського обліку в фінансовій установі при на-

данні фінансовими установами фінансових послуг, зокрема, може свідчити аналіз виявлених Держфінпослуг порушень у сфері діяльності фінансових установ:

1) дані щодо заходів впливу, здійснених Держфінпослуг:

Роки	Кількість наданих приписів щодо усунення фінансовими установами порушень	Штрафи за порушення надання фінпослуг	Анулювання ліцензій/ дозволів
2008	566	432	47
2009	1 301	534	35
2010	1 272	1 439	28

2) дані щодо кількості скарг громадян: 2007 рік — 383; 2008 рік — 852; 2009 рік — 6 214; 2010 рік — 11 181.

Проект розпорядження «Про затвердження Змін до Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг»

Відповідно до аналізу регуляторного впливу до проекту нормативно-правового акту, розроблені зміни до Ліцензійних умов спрямовані на формування єдиного підходу в регулюванні правовідносин, пов'язаних із провадженням діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг, здійснення яких потребує відповідної ліцензії з метою вдосконалення держав-

ного регулювання діяльності кредитних спілок, яка підлягає ліцензуванню відповідно до законодавства України. Наявна проблема неоднозначного трактування судами окремих положень Ліцензійних умов стосовно визначення поняття залучених коштів, а саме: судами встановлюється факт відсутності «ліцензії для надання фінансових кредитів за рахунок залучених

коштів», хоча в кредитних спілках на той час наявна ліцензія на діяльність кредитної спілки по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, яка відповідно до пункту 1.2 Ліцензійних умов надає право кредитним спілкам залучати внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та використовувати такі кошти для надання їм кредитів. У зв'язку з цим, у проекті нормативно-правового акту передбачено відповідні зміни в назві ліцензій.

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Статтею 38 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» встановлено, що в разі ухвалення позитивного рішення про видачу ліцензії, Уповноважений орган повинен оформити ліцензію не пізніше ніж за п'ять робочих днів з дня надходження документа, що підтверджує внесення пла-

ти за видачу ліцензії. Якщо заявник протягом тридцяти календарних днів з дня направлення йому повідомлення про ухвалення рішення про видачу ліцензії не подав документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії, або не звернувся до Уповноваженого органу для отримання оформленої ліцензії, Уповноважений орган має право скасувати рішення про видачу ліцензії або ухвалити рішення

про визнання такої ліцензії не дійсною. Розміри плати за видачу певних видів ліцензій встановлено розпорядженням Держфінпослуг від 29.12.2003 р. № 188 «Про встановлення плати за видачу ліцензій».

Оскільки відповідно до проекту змін до Ліцензійних умов змінюються назви ліцензій, виникає логічна необхідність одночасно вносити відповідні зміни в розпорядження від 29 грудня

2003 року № 188 «Про встановлення плати за видачу ліцензій».

Окрім того, в проекті змін до Ліцензійних умов необхідно передбачити, що днем вступу в дію тих його положень, що

передбачають зміни в назві ліцензії, є день набрання чинності відповідними змінами до розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг від 29 грудня 2003 року № 188 «Про встановлення пла-

ти за видачу ліцензій». Інакше, у майбутньому може виникнути ситуація, коли кредитні спілки на зможуть отримати нові ліцензії, оскільки плату за видачу таких ліцензій буде законодавчо не встановлено.

Проект розпорядження «Про погодження проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито»

Проектом нормативно-правового акту пропонується віднести Держфінпослуг до суб'єктів, які звільняються від сплати державного мита. Обґрунтування необхідності ухвалення таких змін викладено в аналізі регуляторного впливу до проекту Закону. Так у пункті 1 аналізу регуляторного впливу зазначено таке: «Регуляторний акт розроблено за ініціативою Держфінпослуг. Відповідно до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» одними з основних завдань Держфінпослуг є здійснення державного регулювання та нагляду за наданням фінансових послуг та додержанням законодавства в цій сфері, захист прав споживачів фінансових послуг шляхом застосування в межах своїх повноважень заходів впливу з метою запобігання і припинення порушень законодавства на ринку фінансових послуг. Держфінпослуг може застосовувати, зокрема, такий захід впливу як накладення штрафів у відповідних розмірах. Згідно зі ст. 41 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» штрафи, накладені Держфінпослуг, стягуються у

судовому порядку. Разом з тим, Декрет Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 №7-93 «Про державне мито» не передбачає звільнення від сплати державного мита Держфінпослуг. Згідно зі ст. 2 Закону України «Про джерела фінансування органів державної влади» органи державної влади здійснюють свою діяльність виключно за рахунок бюджетного фінансування в межах, передбачених Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік. Фінансування утворення, реорганізації та ліквідації органів державної влади здійснюється в межах коштів, передбачених на утримання органів державної влади Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік або (у разі недостатності такого фінансування) після внесення відповідних змін до такого Закону. Отже, розробка проекту Закону зумовлена тим, що існує нагальна потреба врегулювання питання звільнення Держфінпослуг від сплати державного мита в умовах суворої регламентації її видатків шляхом внесення змін до ст. 4 Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито», які б сприяли належному виконанню Держфінпослуг завдань,

визначених Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», при розгляді спорів в судових органах». У свою чергу, очікуваними результатами прийняття регуляторного акту є те, що реалізація проекту Закону сприятиме забезпеченню належного виконання завдань Держфінпослуг при розгляді спорів у судових органах, а саме: при стягненні штрафів на користь держави та захисті прав споживачів під час розгляду справ щодо оскарження рішень Держфінпослуг про застосування заходів впливу суб'єктами нагляду, у тому числі з питань порушення фінансовими установами умов договорів про надання фінансових послуг, порушення порядку складання та подання суб'єктами нагляду звітності, запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, зупинення та анулювання ліцензій для здійснення діяльності з надання фінансових послуг, невиконання обов'язку щодо надання до Держфінпослуг відповідної інформації, невиконання раніше застосованих заходів впливу тощо.

Досвід німецьких кооперативних банків: від створення до сьогодення

З 14 до 19 березня 2011 року тривав робочий візит представників державних органів України та Всеукраїнської асоціації кредитних спілок до Німеччини, який організовував Проект технічної допомоги «Реформування фінансової діяльності в сільській місцевості» GIZ/DGRV.

Метою візиту було ознайомитися з діяльністю німецької системи кооперативних банків і практикою регулювання такої діяльності з боку держави та саморегулювних утворень.

Українську делегацію представили **Тетяна Синельниченко** (головний консультант Головного управління соціально-економічної політики Адміністрації Президента України), **Валентина Ящук** (заступник директора департаменту фахової експертизи, начальник управління економіки та фінансів Кабінету Міністрів України), **Віктор Новіков** (директор юридичного департаменту Національного банку України, член правління НБУ), **Ірина Говорун** (заступник Голови Держфінпослуг), **Олександр Калінін** (член Комісії — директор департаменту реєстрації, ліцензування та дозвільних процедур Держфінпослуг), **Вікторія Жесан** (член Комісії — директор інспекційного департаменту Держфінпослуг), **Іван Угрин** (начальник відділу розвитку страхового ринку, недержавного пенсійного забезпечення та небанківських кредитних послуг департаменту політики розвитку ринку фінансових послуг Міністерства фінансів України), **Людмила Ящук** (провідний економіст відділу розвитку страхового ринку, недержавного пенсійного забезпечення та небанківських кредитних послуг Департаменту політики розвитку ринку Міністерства фінансів України), **Олександр Миченок** (радник віце-прем'єр-міністра України), **Марина Гудима** (начальник відділу пруденційного нагляду за кредитними установами департаменту пруденційного нагляду Держфінпослуг), **Олександр Вільчинський** (головний спеціаліст відділу управління проектами управління європейської та євроатлантичної інтеграції і управління проектами Держфінпослуг), **Вікторія Волковська** (Президент ВАКС), **Ірина Соколова** (директор з питань методології та аналітики ВАКС), **Анна Гамбург** (керівник Проекту DGRV/GIZ «Підтримка фінансової діяль-

ності в сільській місцевості»), **Сергій Хоружий** (експерт Проекту DGRV/GIZ).

Під час візиту делегація відвідала кооперативний банк **Volksbank Rhein Ahr Eifel eG**, виноробний кооператив **Mayschoss**, **Федеральну установу з нагляду за ринком фінансових послуг BaFin** (інтегрований регулятор фінансового сектора Німеччини), **Німецьку кооперативну асоціацію «Райффайзен» (DGRV)** (центр всієї кооперативної системи Німеччини, включаючи кредитну, споживчу, сільськогосподарську та будівельну кооперацію), **Федеральну асоціацію німецьких кооперативних банків BVR** (центр підтримки фінансової стабільності кооперативних банків та гарантування вкладів їх учасників), **банківське акціонерне товариство BAG** (спеціалізується на викупі й адмініструванні поганих активів кооперативних банків), **Рейн-Вестфальську регіональну кооперативну Асоціацію RWGV** (є однією з 5 регіональних аудиторських асоціацій і виконує в тому числі функції моніторингу та обов'язкового аудиту діяльності кооперативних банків), **Західнонімецький Кооперативний Центральний Банк (WGZ Bank AG)** (один із фінансових

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ РЕГУЛЮВАННЯ КООПЕРАТИВНИХ БАНКІВ — ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.

центрів системи кооперативних банків Німеччини), **Академію німецьких кооперативів (ADG)** (здійснює навчання і підвищення кваліфікації керівників кооперативних банків та їхніх аудиторів).

Учасникам візиту було цікаво та корисно довідатися про таке.

У 1866 році в Німеччині з'явилися саме кредитні спілки, які згодом, отримавши банківську ліцензії, перетворилися в кооперативні банки.

Банки Німеччини поділяються на такі види: приватні, публічні, федеральні, кооперативні.

Зауважимо — кооперативних банків у Німеччині 1 156, що складає 70 % загальної кількості банків.

Розміри активів кооперативних банків коливаються від 16 мн до 43 млрд євро.

Німецькі кооперативні банки в своїй діяльності керуються законами «Про кооперацію», «Про кредитну справу», положеннями про платоспроможність, про ризики, про цінні папери та легалізацію/відмивання брудних коштів і критеріями БАЗЕЛЯ 2.

Федеральна установа з нагляду за ринками фінансових послуг BaFin є мегарегулятором, регулює банківський і небанківський сектори. BaFin існує за рахунок учасників ринку, які раз на рік на спеціальний рахунок у Бундесбанке сплачують 4 000 євро.

Протягом року BaFin перевіряє близько 15 % кооперативних банків, річний аудиторський звіт є головною підставою для нагляду.

Цікаво, що за два тижні до проведення аудиту регіональна аудиторська асоціація повідомляє BaFin про проведення перевірки з метою надання регулятору можливості взяти участь у проведенні аудиту.

У разі отримання зауважень щодо діяльності кооперативного банку Регулятор може брати участь у його загальних зборах, які проводяться раз на рік та, якщо виявлені порушення, може вимагати зміни керівництва.

Федеральна Асоціація німецьких Фолькс-банків і банків «Райффайзен» (BRV) є національною спеціалізованою асоціацією та носієм Фонду гарантування.

Членами Фонду є місцеві кооперативні банки, центральні кооперативні банки та спеціальні фінансові інститути. BVR, як і регіональні аудиторські асоціації, є членом Національної асоціації DGRV.

Серед інших Асоціація об'єднує 1 138 кооперативних банків, які мають 16,3 мн членів та обслуговують 30 мн клієнтів.

**ЗАКОНОДАВСТВО НІМЕЧЧИНИ
ПЕРЕДБАЧАЄ ПОВНУ ПЕРСОНАЛЬНУ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЧЛЕНІВ ПРАВЛІНЬ
КООПЕРАТИВНИХ БАНКІВ, ЯКІ НЕСУТЬ
ФІНАНСОВУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УСІМ
СВОЇМ МАЙНОМ, НАВІТЬ ГРОШИМА
ВЛАСНОГО ПЕНСІЙНОГО
НАКОПИЧЕННЯ.**

Одна з головних функцій BVR — зберегти стабільність кооперативних банків по фінансовим та інституціональним напрямкам, що має підвищувати довіру членів кооперативів і знизувати витрати банків на забезпечення своєї фінансової стабільності. Представники BVR навели статистику — за 10 останніх років кількість

**ДЛЯ ВСІХ БАНКІВ НІМЕЧЧИНИ
РОЗРОБЛЕНО ОДНУ ПРОГРАМУ
ЗВІТНОСТІ, ЯКУ УЧАСНИКИ
ФІНАНСОВОГО РИНКУ НАДАЮТЬ
ДО АСОЦІАЦІЙ, ФЕДЕРАЛЬНОГО
БАНКУ ТА ВАFIN.**

кооперативних банків у Німеччині скоротилась на третину, проте активи кооперативних банків вирости в два рази.

У середньому ж сума балансу одного середньостатистичного банку збільшилася в сім разів. Завдяки превентивним заходам, які складають 85 % роботи BVR, за останні більш ніж 70 років не було зафіксовано жодного випадку банкрутства кооперативного банку в Німеччині, а, відповідно, самі вкладники цієї системи не втратили ані центу.

Фонд розглядає річні аудиторські звіти й зовнішні рейтинги, що проводять незалежні агентства для великих інститутів. Фонд самостійно розробив програму рейтингування, на підставі якої проводить рейтинги місцевих кооперативних банків. Консультації та захист кооперативних банків є прерогативою BVR.

Головне завдання Фонду — не виплата грошей вкладникам, а збереження кооперативного банку. Фінансується Фонд виключно за рахунок своїх членів — кооперативних банків. Якщо коштів Фонду не вистачає, у рамках солідарної відповідальності учасники Фонду сплачують додаткові внески. Розмір членського внеску кооперативного банку до Фонду коливається від 0,004 до 0,005 % від активів або 0,096 % від суми виданих кредитів. При цьому надійні кооперативні банки можуть сплачувати 80 % від суми встановленого членського внеску, а банки, в яких є попередження, фінансові ризики — до 140 % від встановленої суми внеску (в залежності від результатів внутрішнього рейтингу, який проводить Фонд).

Держава участі в роботі Фонду не бере. Основні функції Фонду: внутрішні рейтинги банків, попередження, санація, яка займає тільки 15 % від обсягу усіх напрямків діяльності Фонду.

Профілактичні заходи:

- моніторинг діяльності кооперативних банків;
- реалізація окремих заходів (примусове зменшення великих кредитів);
- контролінг доходів банку;
- вимагання реструктуризації, щоквартальне оцінювання реструктуризації.

Банківське акціонерне товариство BAG. Головна функція так званого «БЕД»-банку — управління «поганими» кредитами кооперативних банків.

Слід зауважити, що за необхідності банк викуповує «погані» кредити, які підлягають санації, за ціною їх номінальної вартості, частину якої BAG покриває за рахунок Фонду.

Окрім того, незалежно від процесу санації, «здорові» банки можуть продати частину неякісного кредитного портфеля.

Таким чином, BAG звільняє ресурси банків для покращення їхньої оперативної діяльності.

Цікаво, що банківське акціонерне товариство BAG, яке входить до системи та спеціалізується на викупі й адмініструванні «поганих» активів кооперативних банків, окрім завдання скуповування неякісних кредитних портфелів, ставить перед собою завдання **нерозголошення інформації** про певні проблеми, що виникли в банку, саме щоб зберегти спокій вкладників банку. Акціонером BAG є Фонд гарантування.

DGRV — Німецька Кооперативна асоціація «Райффайзен» — центральна асоціація, яка здійснює діяльність відповідно до закону про кооперативні організації.

Асоціація об'єднує 17,8 млн пайщиків, має понад 780 співробітників та є однією з найбільших економічних організацій Німеччини.

До головних задач DGRV віднесено такі: розробка стандартів звітності, проведення аудитів і ревізій кооперативних банків і кооперативів, об'єднаних в єдину кооперативну систему, навчання їхнього персоналу, забезпечення представлення інтересів, у тому числі й у державних органах влади. **Рейн-Вестфальська регіональна кооперативна Асоціація RWGV** виконує

функцію обов'язкового аудиту діяльності кооперативних банків.

Одна з основних функцій регіональної кооперативної Асоціації — проведення якісних і поглиблених аудитів своїх членів та ознайомлення з висновками цих перевірок наглядові ради та загальні збори банків, а також BaFin і Федеральний банк.

Асоціація RWGV — одна з п'яти регіональних асоціацій, зареєстрованих у Німеччині, об'єднує 640 кооперативних банків,

що обслуговують території, на яких проживає понад 18 млн громадян. 2,8 млн (або 16 % населення) є членами кооперативних банків й інших кооперативів. **Західнонімецький кооперативний центральний банк (WGZ Bank AG)** є одним з двох центральних банків, що здійснюють свою діяльність у системі кооперативних банків Німеччини.

Однією з основних функцій WGZ Bank AG є здійснення розрахунково-клірингової діяльності для 224 банків системи, ведення рахунків цих банків, здійснення переказу коштів для учасників системи, спільне з кооперативними банками кредитування великих клієнтів, а також консультування, розробка й забезпечення кооперативних банків програмними продуктами, електронний банкінг тощо.

Volksbank Rhein Ahr Eifel eG Фольксбанк (м. Бад Нойенап) — один з 1 156 кооперативних банків Німеччини. У порівнянні з українськими кредитними спілками, кооперативні банки Німеччині, у тому числі й Volksbank Rhein Ahr Eifel eG Фольксбанк, обслуговують не тільки депозитні, а й поточні рахунки населення, надаючи послуги по забезпеченню різних розрахунків фізичним та юридичним особам.

Академія німецьких кооперативів (ADG). 75 % усіх кооперативних банків Німеччини навчаються та підвищують кваліфікацію керівників, менеджменту та співробітників кооперативних банків, аудиторів саме в Академії німецьких кооперативів. Кооперативні банки є членами Академії.

Освітня концепція ADG передбачає навчання фахівців не тільки кооперативних банків, а й усіх інституцій фінансової системи. Крім ADG у системі навчання фахівців кооперативних банків працюють також й інші учбові центри та

**У НІМЕЧЧИНІ ПРАЦЮЄ 5 281
КООПЕРАТИВ, ДЕ ОБ'ЄДНАНО
ПОНАД 17,7 МЛН ГРОМАДЯН.**

інститути, однак за ADG закріплено проведення стандартизації навчальних програм і координація дій по навчанню всіх навчальних центрів системи. У законодавстві Німеччини передбачена пряма норма щодо необхідності постійно підвищувати кваліфікацію фахівців кооперативної системи, виконання якої забезпечується навчальними закладами за координуючої ролі ADG. Враховуючи вимоги законодавства, кар'єрне зростання фахівців у кооперативних банках на пряму залежить від їхнього бажання та можливостей у проходженні навчання/підвищення кваліфікації за програмами ADG та отриманні відповідних сертифікатів.

При цьому, фінансується ADG за рахунок періодичних членських внесків та разових внесків фінансових установ за навчання.

Серед програм Академії як 1—3 денні семінари/тренінги, 2—3 тижневі курси, так і 2-річне навчання та можливість отримання вищої освіти. Один з основних напрямків діяльності Академії — навчання аудиторів. Свої програми Академія погоджує з регулятором, особливо, беручи до уваги те, що кожен кооперативний банк повинен мати свою програму навчання/підвищення кваліфікації кадрів.

СІМ «Центр інтернаціонального розвитку та міграції» забезпечує інтегрованими спеціалістами з Європи локального роботодавця, який відіграє важливу роль у розвитку економіки України та відповідає напрямкам співробітництва, що узгоджені міжурядовим протоколом урядами України та Німеччини.

Виноробний кооператив Mayschoss (Майшос) шляхом членства в регіональній аудиторській асоціації входить до системи кооперативних об'єднань Німеччини — Німецької кооперативної асоціації «Райффайзен» (DGRV). У Регіональні аудиторські асоціації DGRV на місцевому рівні об'єднані 2 994 товарні кооперативи та кооперативи побутового обслуговування, а також 801 сільськогосподарський кооператив. Виноробний кооператив Mayschoss є одним з перших переробних кооперативів Німеччини, який було засновано в 1868 році; до його складу входить 320 учасників — виноробів регіону. Кооператив зро-

бив значний вклад у покращення добробуту життя населення регіону та розвиток виноробства й туризму.

Аудиторський висновок. Аудиторський висновок відображає не тільки фінансову діяльність банку, а і його організаційну структуру, органи управління та їхні професійні навички, ризик-менеджмент, відповідність нормативам, правильність внутрішніх систем контролю та ревізій, наявність і виконання посадових обов'язків співробітників банку, відповідність діяльності банку його бізнес-стратегії, також проводиться аудит ІР технологій. Головними критеріями для аудиторської перевірки є БАЗЕЛЬ 2.

Аудит зазвичай проводять 5—7 осіб. Висновки направляють у центральний банк, а центральний банк, відповідальний за діяльність кооперативного банку, надає свої висновки регулятору та повідомляє BaFin у разі виявлення порушень. Кооперативний банк перевіряє та асоціація, членом якої він є. Відповідно до законодавства кожний кооператив повинен бути членом однієї з асоціацій, які, в свою чергу, проводять аудиторські перевірки цих кооперативів.

Право проведення перевірок асоціаціям надають регіональні/федеральні органи влади. Методику проведення аудиторських перевірок, що застосовують асоціації, регулярно перевіряють на якість незалежні експерти й контролює регулятор у взаємодії з Міністерством фінансів.

Право проведення перевірок асоціаціям надають регіональні/федеральні органи влади. Методику проведення аудиторських перевірок, що застосовують асоціації, регулярно перевіряють на якість незалежні експерти й контролює регулятор у взаємодії з Міністерством фінансів.

У Німеччині працює **5 регіональних аудиторських асоціацій**. Їхня організаційна структура передбачає розподіл по сегментам ринку. Вищий орган — з'їзд, який обирає наглядову Раду, а Рада, в свою чергу, обирає Правління. Один з членів Правління обов'язково повинен бути аудитором. Основними функціями Асоціації є такі: аудит, консалтинг, супровід своїх членів, окремі представницькі функції та навчання на регіональному рівні.

Усі кооперативні банки є членами/акціонерами регіональних центральних банків і національної асоціації BVR, усі є членами Фонду гарантування вкладів і членами аудиторських асоціацій; більшість банків — членами навчальної Академії.

ЗАКОНОДАВСТВОМ НІМЕЧЧИНИ ПЕРЕДБАЧЕНА ОБОВ'ЯЗКОВА УЧАСТЬ КООПЕРАТИВНИХ БАНКІВ І КООПЕРАТИВІВ У ПРОФЕСІЙНИХ АСОЦІАЦІЯХ.

У період світової фінансової кризи найменше порушень і проблем було саме в кооперативних банків.

Протягом останніх 70 років не вводили мораторіїв, хоча центральні банки або фонд гарантування вкладів здійснювали певну фінансову підтримку банкам, які цього потребували.

Для відкриття кооперативного банку в Німеччині статутний капітал повинен складати не менш 5 млн євро.

Членів Правління повинно бути не менш двох осіб. Засновниками кооперативів повинні бути, відповідно до законодавства про кооперацію, три особи (раніше — сім), але для заохочення створення нових кооперативів у будь-яких галузях зробили відповідні зміни в законодавстві. Щоб відкрити кооперативний банк, потрібно надати бізнес-план і призначити двох виконавчих директорів, які, в свою чергу, мають відповідати вимогам регулятора.

Члени Наглядових Рад повинні мати профільну юридичну чи економічну освіту, або достатній досвід роботи, або пройти курси підвищення кваліфікації.

Загальні збори кооперативних банків. Загальні збори проводять раз на рік. Збори обирають Наглядову раду, Наглядова Рада — Правління. Член Правління повинен мати вищу освіту або визнаний ВаFін певний сертифікат (диплом) Академії, практичний досвід і відповідати вимогам закону «Про кредитну справу». Загальні збори також обирають Ревізійну комісію, яка слідкує за діяльністю банку протягом року й звітує Зборам. Крім того, у кожному банку передбачена посада внутрішнього ревізора. У більшості банків створені відділи внутрішньої ревізії, де працює три й більше осіб.

Про проведення зборів кооперативний банк повідомляє в регіональних ЗМІ та розміщує оголошення у відділеннях. Особисті запрошення членам не надсилають. 150 пайовиків банку обирають одного делегата на збори.

Також Загальними зборами визначається максимальний розмір кредитів.

Цікаво, що в Німеччині середня відсоткова ставка по кредитах складає 4 %, а по депозитам — від 0,5 до 2,5 % річних. Середній розмір споживчого кредиту — 50—60 тис. євро; середній розмір кредиту на нерухомість — 100—200 тис. євро, а строк користування — від 10 до 20 років.

Банківська система Німеччини

Кредитна система Німеччини відображає модель порівняно жорсткої грошово-кредитної політики, незважаючи на широкі політичні права регіонів, які входять до федерації. Особливості пов'язані також з тим, що всі основні функції фінансового посередництва сконцентровані в універсальних банках (комерційних і кооперативних банках, ощадних касах), які не спеціалізуються на окремих операціях.

Грошово-кредитна система Німеччини — одна з найрозвинутіших в Європі. Репутація Німеччини як провідного банківського центру світу пов'язана з досконалістю національного законодавства.

Законодавчі акти, які регулюють банківську діяльність, поділяються на дві групи: *загальні*, що обов'язкові для фінансово-кредитних установ на території всієї країни, та *особливі* — обов'язкові для фінансово-кредитних установ на території окремих федеральних земель.

У Німеччині реалізована модель мегарегулятора, яка передбачає, що контроль за будь-якою діяльністю з надання фінансових послуг здійснює єдиний орган — мегарегулятор — ВаFін — Федеральне відомство фінансового нагляду (з 2002 р.).

Грошово-кредитна система Німеччини має дворівневу структуру. На *першому рівні* грошово-кредитної системи знаходиться Німецький федеральний банк. **Німецький федеральний банк** («Бундесбанк») є спадкоємцем «Рейхсбанку», створеного в 1875 р. Другий рівень кредитної системи Німеччини складають універсальні та спеціалізовані банки.

За формою власності вони можуть бути приватними, кооперативними або публічно-правовими інституціями. У Німеччині є численні банки та фінансові інститути — державні, кооперативні та приватні, ощадні каси, що мають особливо велике значення при здійсненні фінансових операцій, пов'язаних з ринком житла й житловим фондом, платежах за проживання та комунальні послуги. Приватні особи при невеликих платежах по чеках широко користуються й «Постбанком», філії якого знаходяться в поштових відділеннях.

Пайовики кооперативних банків отримують дивіденди, як правило, у розмірі 5 % на пай. Податки на дивіденди підпадають під загальні правила оподаткування капіталовкладень.

ЕЦБ + Немецкий Федеральный банк с 9 центральными банками земель

Федеральное ведомство по надзору за деятельностью финансовых учреждений (BaFin)

Банківську систему Німеччини можна розділити на п'ять груп

Вибіркові статистичні дані кооперативної системи Німеччини

	Кол-во	Активы	Пайщики
Финансовые кооперативы	1.197	668 Mrd.€	16,2 Mio.
Центральные организации и другие структуры	10	556 Mrd.€	
	Кол-во	Активы	Пайщики
с/х и обслуживающие кооперативы вкл. центральные	2.994	45,4 Mrd.€	1,9 Mio.
Производственные кооперативы вкл. центральные	1.092	101,6 Mrd.€	0,2 Mio.
Потребительские и обслуживающие кооперативы	166	2 Mrd.€	0,5 Mio.
всего	5.281		17,7 Mio.

Фінансова кооперативна система Німеччини

ДОВІДКА

про Проект технічної допомоги «Реформування фінансової діяльності в сільській місцевості» DGRV/GIZ

Проект технічної допомоги «Реформування фінансової діяльності в сільській місцевості» DGRV/GIZ реалізується в рамках двостороннього міжурядового технічного співробітництва.

Донором Проекту виступає Федеральне Міністерство економічного розвитку і співробітництва (BMZ), виконавцем Проекту є Німецьке Товариство міжнародного співробітництва (GIZ), консультантом виконавця — Німецька Кооперативна Асоціація «Райффайзен» (DGRV).

Керівник проекту — Анна Гамбург.

Створена в Україні фінансова система майже не досягає мікро-, малі та середні підприємства (ММСП) і найбільш населення в сільській місцевості. Ключовими проблемами сектору кредитних спілок є те, що правові рамки їхньої діяльності все ще потребують покращення, а інституційні структури сектору не достатньо сильні.

За період реалізації першої (11/2004—12/2007) і другої (05/2007—04/2010) фаз Проекту було досягнуто:

- на макрорівні: сформовані правові рамки нагляду та регулювання; Кабінет Міністрів України прийняв стратегію сектору, Верховна Рада України прийняла в першому читанні поправки до відповідного закону;
- на мезорівні: асоціація (ВАКС) надає послуги, «Програма захисту вкладів» (ПЗВ) виконує функції стабілізації фінансового стану кредитних спілок учасників Програми; функції Центральної фінансової

установи АРЕХ частково виконує УОКС у співробітництві з ПАТ «Фольксбанк» і ФК «Ойко-кредит-Україна»; аудиторська фірма створена, методика аудиту за міжнародними стандартами (СІМ-експерти) розроблено;

- на мікрорівні: пілотний проект з 9 кредитними спілками виконано (нові продукти, інструменти управління й контролю), опрацьовано досвід для подальшого розвитку сектору (регулювання, розподіл завдань між ВАКС, ПЗВ, УОКС, аудиторською фірмою, регіональними структурами).

Для третьої фази Проекту (05/2010—12/2012) технічним завданням передбачено удосконалити правові та регуляторні умови, включаючи фінансовий нагляд за мікрофінансовим (сільським) сектором, та покращити пропозиції відповідних фінансових послуг для мікро-, малих і середніх підприємств і населення в сільській місцевості. Третя фаза Проекту передбачає чотири компоненти: правові рамки, регулювання та фінансовий нагляд; Центральна фінансова установа АРЕХ; послуги ВАКС, включаючи підвищення кваліфікації; міжнародний досвід.

У третій фазі Проекту політичним партнером виступає Міністерство фінансів України, реципієнтами Проекту є Держфінпослуг, ВАКС, ПЗВ й Українська об'єднана кредитна спілка (УОКС).

Для першого компоненту Проекту (правова основа, регулювання та фінансовий нагляд) передбачається надання

Проектом таких послуг:

- консультування щодо законодавства й нагляду;
- сприяння діалогу між найважливішими партнерами (Мінфін, Держфінпослуг, сектор);
- консультування та підвищення кваліфікації спеціалістів партнерів щодо нормативів і показників;
- консультування щодо розбудови системи самоконтролю off-site і on-site (моніторинг, зовнішній аудит);
- консультування щодо взаємодії між Держфінпослуг і ПЗВ;
- підвищення кваліфікації спеціалістів партнера (аудит, взаємодія, управління, контроль, контролінг);
- підтримка запровадження системи раннього попередження;
- підтримка в пошуку відповідних рішень щодо програмного забезпечення.

Для другого компоненту Проекту (Центральна фінансова установа АРЕХ) передбачається надання Проектом таких послуг:

- надання консультацій щодо стратегічного й оперативного підприємницького планування;
- надання консультацій щодо розробки та впровадження послуг центральної фінансової установи АРЕХ (вирівнювання ліквідності та профілактика ліквідності, рефінансування);
- сприяння переговорам з фінансово потужними установами й потенційними донорами капіталу щодо рефінансування;
- підготовка до виконання функцій розподілу цільових кредитів;

- підтримка в розробці та впровадженні нових продуктів;
- перевірка можливостей участі установи Арех у платіжних системах;
- підтримка в розробці та впровадженні внутрішніх правил, положень.

Для третього компоненту Проекту (послуги ВАКС, у тому числі підвищення кваліфікації) передбачається надання Проектом таких послуг:

- підтримка в поширенні пілотних результатів (підготовка допоміжних засобів для розвитку інструментів управління та контролінгу; подальше навчання для використання за-

значених вище інструментів; розподіл завдань у системі ВАКС);

- надання експертної допомоги для визначення потреби в навчанні та підвищенні кваліфікації;
- надання експертної допомоги для розробки орієнтованої на потреби концепції навчання;
- надання експертної допомоги для розвитку кадрів (стандартні вимоги до фахівців, система оцінки фаховості працівників, система стимулювання тощо);
- підтримка в розробці та впровадженні бази даних членів асоціації;

- надання консультацій у проведенні PR-кампанії щодо підвищення кваліфікації;

- надання консультацій щодо впровадження концепції навчання.

Для четвертого компоненту Проекту (міжнародні контакти й обмін досвідом) передбачається надання Проектом таких послуг:

- планування, організація та проведення міжнародних конференцій;
- підтримка постійного діалогу між українським сектором кредитних спілок і відповідними організаціями інших країн;
- проведення фахових візитів.

Між українськими кредитними спілками й російськими кредитними кооперативами розпочато довгострокову співпрацю

З 25 березня до 1 квітня з робочим візитом в Україні перебувала делегація кредитних кооперативів Росії.

До складу делегації увійшло 12 осіб, які представляли два федеральних об'єднання кредитних кооперативів («Национальный союз некоммерческих организаций финансовой взаимопомощи», «Национальное объединение кредитных кооперативов»), чотири регіональні асоціації й окремі кооперативи з Примор'я, Кузбасу, Карелії, Волгоградської та Ростовської областей.

Метою візиту було ознайомитися з практикою діяльності української системи кредитної кооперації, роботою кредитних спілок України в умовах упровадження спеціального нагляду з боку держави. Під час візиту гості з Росії відвідали такі кредитні спілки: «Вигода» (м. Стрий Лівівської обл.), «Анісія» (м. Львів), «Відродження» (м. Копичинці Тернопільської обл.), «Самопоміч» (м. Чортків Тернопільської обл.), «Перша подільська фермерська кредитна спілка» (м. Ка-

м'янець-Подільський Хмельницької області) та «Профспілкова скарбниця» (м. Київ).

Крім цього, відбулися робочі зустрічі з керівництвом Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів», Всеукраїнської асоціації кредитних спілок, Об'єднаної кредитної спілки «Українська об'єднана кредитна спілка», а також з керівниками проекту DGRV/GIZ «Розвиток фінансових послуг на селі» та комерційного банку «Фольксбанк». За результатами візиту російські й українські колеги домовилися про початок довгострокової співпраці між системами українських кредитних спілок і російських кредитних кооперативів на національному й регіональному рівнях.

Фото з усіх зустрічей розміщено на сайті ВАКС, у розділі «Фоторепортаж».

У Львові відбулися сесія стратегічного планування й загальні збори УОКС

У сесії стратегічного планування Української об'єднаної кредитної спілки (УОКС), що проходила 14—15 квітня (м. Львів), взяли участь понад 25 представників кредитних спілок-членів УОКС, президент Всеукраїнської асоціації кредитних спілок Вікторія Волковська та керівник проекту технічної допомоги «Реформування фінансової діяльності в сільській місцевості» Німецького Товариства Міжнародного Співробітництва (GIZ) і Німецької Кооперативної Асоціації «Райффайзен» (DGRV) Анна Гамбург.

Керував сесію планування експерт проекту технічної допомоги «Реформування фінансової діяльності в сільській місцевості» DGRV/GIZ Томас Райнке.

Протягом двох днів учасники зібрання проаналізували фактичну ситуацію на ринку кредитних спілок; крім того, було проведено SWOT аналіз УОКС і визначено основні пріоритети її розвитку. Важливим є те, що всі учасники планування активно висловлювали своє бачення проблематики розвитку УОКС як фінансового кооперативу другого рівня, вказували на те, які потреби кредитних спілок повинна задовольняти УОКС. «Червоною стрічкою» всієї сесії планування стало вироблення політики розвитку УОКС у відповідності до потреб кредитних спілок-учасників.

Результати стратегічного планування діяльності УОКС представили черговим звітним загальним зборам УОКС, які відбулися 15 квітня. Загальними зборами було розглянуто такі питання порядку денного:

- Заслуховування та затвердження звітів спостережної ради, кредитного комітету й правління.
  - Затвердження звіту й висновку ревізійної комісії.
  - Затвердження річної звітності за 2010 рік і заслуховування аудиторського висновку, яким підтверджена річна звітність УОКС за 2010 рік.
  - Виключення членів УОКС за порушення вимог Статуту.
  - Розгляд бюджету на 2011 рік.
  - Розгляд умов залучення довгострокового кредиту від ФК «Ойкокоредит Україна».
  - Визначення пріоритетів розвитку УОКС на 2011—2012 роки.
- Члени УОКС активно обговорювали поточну діяльність Української об'єднаної кредитної спілки, аналізували причин неактивності членів УОКС у кредитній діяльності, обговорювали шляхи активізації діяльності УОКС і розширення поля членства.
- Члени УОКС зробили наголос на необхідності розширити перелік кредитних і депозитних програм УОКС, щоб створити більш сприятливі умови для членів УОКС.
- Основними рішеннями, ухваленими на загальних зборах членів УОКС, були такі:
- діяльність органів управління визнали задовільною;
  - дві кредитні спілки виключені з членів УОКС («Надія» — Львівська обл., м. Миколаїв і «Довіра» — Львівська обл., м. Миколаїв) за порушення статуту й невиконання рішення загальних зборів членів УОКС;
  - ухвалено рішення залучити довгостроковий кредит від фінансової компанії «Ойкокоредит-Україна»;
  - спостережній раді дано доручення розробити й затвердити стратегічний план розвитку УОКС на 2011—2013 роки на основі результатів стратегічного планування діяльності УОКС, проведеного 14—15 квітня 2011 року.

*Усі фото з цих заходів — на сайті
«Програми захисту вкладів»
(новина від 21 квітня 2011 р.).*

Тенденції розвитку ринку кредитних спілок. Діяльність Української об'єднаної кредитної спілки

Аналіз результатів діяльності кредитних спілок, які є членами ВАКС й учасниками ПЗВ, дозволяє охарактеризувати сучасний стан на ринку кредитних спілок таким чином:

1. Фактично припинено «падіння» основних кількісних і якісних показників діяльності переважної більшості кредитних спілок та чітко й остаточно окреслено коло кредитних спілок, які зазнали суттєвого негативного впливу внаслідок фінансової кризи 2008—2009 рр.

2. Відсутні загальні регіональні чи групові закономірності в діловій активності кредитних спілок, як це спостерігалось до 2008 року. Зокрема, зараз навіть в одному регіоні кредитні спілки мають різну динаміку кредитного та депозитного портфеля.

3. У багатьох кредитних спілках є надлишок ліквідних коштів, які вони в переважній більшості утримують у касі чи на поточних рахунках у банках (середній залишок таких коштів за результатами року склав 9,5 % від активів). Цей факт свідчить про необхідність коригувати фінансову політику кредитних спілок як у частині залучення коштів від населення, так і в частині їх розміщення, у тому числі з метою ефективного управління надлишковою ліквідністю. Одним із джерел збільшення доходності від розміщення тимчасово вільних коштів кредитної спілки є «депозит до запитання в Українській об'єднаній кредитній спілці».

4. У частині кредитних спілок є нерівномірний «стихийний» попит на кредити: протягом короткого часу надходить багато заявок на кредити, у зв'язку з чим кредитні спілки намагаються оперативним чином залучити додаткові кошти у вкладників. Однак такий попит часто носить нетривалий характер, і, як наслідок, сума тимчасово вільних коштів зростає. Для цих кредитних спілок УОКС пропонує кредитну лінію з можливістю негайної вибірки суми кредиту та повернення в будь-який момент. Така послуга дає можливість задовільнити негайний попит на кредити й більш зважено підійти до залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

Саме для покращення доступу кредитних спілок до системи управління ліквідністю й оптимізації процесів кредитування минулого року було створено Українську об'єднану кредитну спілку.

Українська об'єднана кредитна спілка за останні 12 місяців надала кредитним спілкам кредити на суму понад 3 млн грн і залучила на внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки понад 1,5 млн грн.

На сьогодні УОКС є фінансовою установою другого рівня, яка пропонує широкий спектр фінансових продуктів для кредитних спілок.

Кредитні продукти:

1. Кредит під 19,5 % на строк до 12 місяців на кредитування членів кредитної спілки (максимальна сума кредиту 600 тис грн).

2. Кредитна лінія під 21 % на строк до 9 місяців на підтримку ліквідності кредитної спілки (максимальна сума кредиту 350 тис грн).

3. Кредит під 21 % на строк до 32 місяців на кредитування членів кредитної спілки (максимальна сума кредиту 350 тис грн).

4. Кредитна лінія під заставу внеску (вкладу) на депозитний рахунок в УОКС (+3 % від ставки по внеску на депозитний рахунок).

Депозитні продукти.

1. Внески до запитання під 10 % річних з можливістю зняття коштів протягом 24 годин з моменту надходження заяви про повернення коштів.

2. Строкові внески (вклади) на депозитні рахунки.

Запрошуємо до співпраці.

Детальна інформація про діяльність УОКС розміщена на сайті ВАКС (www.vaks.org.ua), у розділі УОКС — «Загальна інформація про УОКС».

Українська об'єднана кредитна спілка
+38044-498-59-56

<http://vaks.org.ua/?menu=uoks>
uoks@vaks.org.ua

Інформація щодо вступу http://vaks.org.ua/?menu=terms_of_membership

Інформація про умови кредиту
http://vaks.org.ua/?menu=terms_of_cred

ПРО ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ КАСИРІВ КРЕДИТНИХ СПІЛОК ПІД ЧАС СЕМІНАРІВ

У Львові 2 квітня, в Харкові — 16 квітня відбулися одноденні семінари «Особливості роботи касирів кредитних спілок», які організувала Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) за підтримки відповідно Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ (м. Львів) і Харківського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ (м. Харків).

Загалом, у семінарах взяли участь близько 70 співробітників кредитних спілок.

Під час семінарів лектори висвітлили такі основні теми:

1. Особливості здійснення касових операцій: порядок здійснення емісійних і касових операцій з готівкою; порядок оброблення готівки в кредитних установах України; положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні.

2. Організація контролю якості грошових білетів і монет: необхідність контролю якості грошей в обігу; ознаки платіжності грошей; порядок визначення платіжності банкнот і монет Національного банку України; виявлення фальшивих і неплатіжних банкнот.

3. Юридична та правова відповідальність за порушення касової дисципліни: особливості посадової інструкції касира; інструктивні положення, що регламентують діяльність касира; методичні рекомендації щодо порядку проведення перевірок з питань дотримання суб'єктами господарювання касо-

СЕМІНАР-ПРАКТИКУМ «НОВИНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В КРЕДИТНИХ СПІЛКАХ»

25 березня Всеукраїнська асоціація кредитних спілок за сприяння Держфінпослуг, Держфінмоніторингу та НМЦ ДКФМУ провела семінар-практикум «Новини в законодавстві щодо здійснення фінансового моніторингу в кредитних спілках».

Під час семінару-практикуму учасники детально ознайомилися з проектом нової редакції Положення про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами; порядком застосування Держфін-

послуг штрафів за невиконання (неналежне виконання) вимог щодо здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами й отримали практичні поради щодо виконання вимог державних органів, які контролюють проведення фінансового моніторингу в кредитних спілках.

ВАКС висловлює вдячність фахівцям Держфінпослуг і Держфінмоніторингу за допомогу в підготовці та участь у семінарі й сподівається на подальшу плідну співпрацю.

вої дисципліни.

4. Основи менеджменту кредитної спілки: робота в команді та ефективність роботи кредитної спілки на основі особистого вкладу кожного працівника; організація робочого місця залежно від його спеціалізації; розташування, орієнтація, оснащення; робочий період, режим праці та відпочинку, стрес-менеджмент для касира.

5. Технології продажу продуктів кредитної спілки: маркетингове середовище кредитної спілки; розробка комплексу маркетингу в кредитній спілці; типології клієнтів кредитних спілок; фактори, що сприяють задоволенню клієнтів та фактори, що викликають обурення; методики та технології ефективного спілкування; касир — людина, яка утримує клієнтів.

Семінар у Львові читали к.е.н., доцент, декан факультету Підвищення кваліфікації та

перепідготовки Львівського інституту банківської справи УБС НБУ *Олена Вікторівна Дубовик*; к.е.н., доцент Львівського інституту банківської справи УБС НБУ *Олександра Миколаївна Пашлишин*; начальник відділу Національного банку України *Андрій Володимирович Федець*; практичний психолог Львівського інституту банківської справи УБС НБУ *Тетяна Миколаївна Проценко*.

Семінар у Харкові читали к.е.н., доцент кафедри банківської справи ХІБС УБС НБУ *Ірина Михайлівна Федосік*; головний експерт відділу готівкового обігу і касових операцій Управління Національного банку України в Харківській обл. *Олександр Вікторович Ключка*; к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту ХІБС УБС НБУ *Володимир Олександрович Лукін*; к.е.н., доцент кафедри менеджменту ХІБС УБС НБУ *Наталія*

Володимирівна Ізюмцева; к.е.н., доцент кафедри менеджменту ХІБС УБС НБУ Жанна Іванівна Торяник.

Наприкінці обох семінарів було проведено анкетування учасників, за результатами якого слід констатувати, що для всіх учасників навчання виявилось корисним і змістовним, програма семінару — цікавою й інтенсивною, організаційна частина викликала лише позитивні відгуки. Крім того, за результатами анкетування виявилось,

що більшість учасників семінарів рідко відвідують подібні заходи.

При цьому, судячи з їхніх побажань, такі семінари мають бути регулярними, бо носять практичний характер і дозволяють застосовувати набуті знання в роботі.

Учасники семінарів висловили щире вдячність керівництву кредитних спілок за можливість у такий спосіб підвищити свою кваліфікацію та, відповідно, зробити свій вклад у покращен-

ня роботи кредитної спілки. Після закінчення семінарів всі слухачі отримали свідоцтва про участь.

ВАКС зі свого боку висловлює вдячність Львівському інституту банківської справи УБС НБУ та Харківському інституту банківської справи УБС НБУ за надану можливість провести семінари, учасникам заходів — за бажання навчатися, а керівникам кредитних спілок — за готовність підвищувати кваліфікацію своїх працівників.

ДІЯЛЬНІСТЬ ОБЛАСНИХ АСОЦІАЦІЙ

Про переваги роботи з кредитними спілками під час Міжнародного Агроінвест Форуму

У Запоріжжі 10 березня відбувся Міжнародний Агроінвест Форум, організатором якого є Запорізька торгово-промислова палата.

Мета форуму — розглянути специфіку інновацій в аграрному секторі, визначити перспективи й джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств АПК. Представники від Асоціації кредитних спілок Запорізької області (АКСЗО) Роматенко Т. В. й Бессонов З. Ю. виступали з доповідями на тему «Перспективи фінансування українського агробізнесу».

Зокрема, у доповіді голови правління АКСЗО йшлося про стан ринку кредитної кооперації на сьогодні. Було зроблено акцент на важливості співробітництва АКСЗО й Всеукраїнської асоціації кредитних спілок (ВАКС). Під час презентації діяльності АКСЗО увагу приділили трьом найбільшим кредитним спілкам Запорізької області: ЗОКС «Довіра», «Актив» і «Капітал». З огляду на досвід кре-

дитних спілок, учасникам Форуму були представлені переваги співробітництва з цими фінансовими установами й можливі перешкоди. Член АКСЗО, голова правління кредитної спілки «Мелон» Зореслав Бессонов виступив перед учасниками Форуму з доповіддю про законодавчу базу діяльності кредитних спілок. При цьому особливу увагу він звернув на те, що з 700 кредитних спілок, які наразі існують в Україні, лише 43 є проблемними, у переважній більшості це — кредитні спілки зі всеукраїнським статусом. Усі кредитні спілки обласного значення продовжують працювати й кредитувати населення. У доповіді також було зазначено, що активи кредитних спілок-членів АКСЗО, направлені на фермерські кредити, разом зі споживчими для села складають близь-

ко 35 млн грн. Пан Бессонов детально зупинився на принципах кредитування, процентних ставках по агрокредитам, описі різних видів кредитів для фермерів, сільського населення й соціальних програм. Привабливим у кредитуванні кредитних спілок, за його словами, є індивідуальний підхід, програма лояльності, відсутність прихованих платежів. Доступна й практична інформація про кредитні продукти, які надають кредитні спілки, викликала жвавий інтерес в учасників Форуму.

Презентацію Асоціації кредитних спілок Запорізької області завантажуйте на сайті ВАКС (новина від ????)

**Матеріал надала
Асоціація кредитних спілок
Запорізької області**

Кредитна спілка «Рівненщина», разом зі своїми членами, провела «День вкладника»

У березні, в Рівненському будинку вчених, кредитна спілка «Рівненщина» провела «День вкладника». І якщо раніше власників депозитів фінансових установ частіше об'єднували проблеми, то цього разу все було навпаки. Людей зібрали приємні турботи — підведення підсумків роботи за рік (вдалося подолати кризу), розіграш призів і святковий фуршет.

На початку заходу з вітальним словом до членів КС «Рівненщина» звернувся депутат обласної ради Сергій Штурхецький. Він побажав спілці та її вкладникам стабільності й процвітання, аби громадяни могли зберегти та примножити свої статки в цей непростий для нашої держави час. За ним слово взяла голова Рівненської обласної асоціації кредитних спілок Ольга Ігнат'єва, яка говорила про стабілізацію місцевих спілок і відзначила, що КС «Рівненщина» намагається в своїй роботі використовувати все найкраще на сьогодні. Певним сюрпризом для присутніх став виступ керівника місцевої організації Спілки ошуканих вкладників Костянтина Ільчука. Спочатку пан Костянтин, який багато років активно відстоював права вкладників, попросив присутніх громадян бути уважними, співпрацюючи з фінансовими установами, а потім зізнався, що сам довго приглядався до КС «Рівненщина», і з рештою

вирішив розмістити в спілці частину власних коштів.

Бути відкритим і надалі пообіцяв голова правління спілки Микола Котнюк, після чого презентував слайд-шоу, на якому було детально висвітлено історію організації, показники фінансової діяльності спілки, представлено колектив.

Після офіційних виступів серед вкладників депозиту «Різдвяний» були розіграні призи — три праски (переможці — Павло Бондарев, Людмила Білченко та Лідія Шимко), два ультрафіолетових обігрівачі (Євген Дворак і Тимур Тимченко). Головний приз — новий плазмовий телевізор — виграла пенсіонерка Раїса Іванівна Корчинська.

Закінчився «День вкладника» у кредитній спілці «Рівненщина» невеличким фуршетом, на якому працівники та члени спілки бажали один одному успіхів, здоров'я і, що не менш важливо, — фінансового процвітання.

Микола КОТНЮК, голова правління кредитної спілки «Рівненщина»:

— Кредитна спілка від банку принципово відрізняється тим, що ми об'єднуємо людей, а не намагаємося заробити надприбутки.

Щоб наше спілкування з вкладниками було тісніше, щоб вони краще могли зрозуміти специфіку діяльності кредитних спілок, ми організували «День вкладника». У рамках цього заходу розповіли про те, що відбувається зі спілками, про наші успіхи та проблеми, відповіли на всі питання, які турбують сьогодні людей.

Імідж кредитних спілок в Україні, скажімо так, бажав кращого, але в світі подібні організації працюють давно й успішно. Не гірше намагаємося працювати й ми.

АКЦІЯ «ДАМО ПОЗИТИВ!»

ЛИСТИ ЧЛЕНІВ КРЕДИТНИХ СПІЛОК У РАМКАХ АКЦІЇ «ДАМО ПОЗИТИВ!»

«Вісник кредитної кооперації» продовжує друкувати листи членів кредитних спілок, які були написані до державних органів у рамках акції ВАКС «Дамо позитив!».

Кредитна спілка «Добробут» (м. Нова Каховка)

Лист* члена кредитної спілки

Адміністрації Президента
Від члена кредитної спілки «Добробут»
Коваль Тамари Вікторівни

Лист-подяка

Я працюю приватним підприємцем в м. Таврійськ Херсонської обл. Членом кредитної спілки «Добробут» являюсь з квітня 2004 року. Послугами кредитної спілки користувалась вже дванадцять разів. Кредити отримувала на лікування дитини, навчання, ремонт квартири та купівлю битової техніки. Мені дуже подобається спілкуватись з працівниками даної кредитної спілки. Швидке обслуговування, надання кредиту без заставного майна, відсотки, під які надається кредит, мене влаштовують.

Не останнє місце в питанні отримання кредиту займає те, що я маю можливість без штрафних санкцій сплачувати кредит достроково.

Я хочу висловити вдячність керівництву, особливо працівникам кредитної спілки «Добробут» за добро роботу з членами спілки, побажати їм дальшого фінансового розвитку.

Я дуже Надіюсь, що ця кредитна спілка і надалі буде успішно працювати і я матиму можливість користуватися її послугами в подальшому.

28 квітня

Підпис

Кредитна спілка «Вигода» (м. Стрий)

Звернення

Шановний пане Президенте

В засобах масової інформації публікуються (періодично) матеріали про закриття кредитних спілок. Кредитна спілка «Вигода», членами якої є моя сім'я з 1997 р. Я Стець Я.В., дружина Стець З.А., син Стець Р.Я.

За позичені кошти моєї сім'ї вдалося покращити житлові умови — придбали побутову техніку, зробити ремонт будинку.

А ще працівники КС «Вигода» запропонували достойні депозитні програми — отже ми стали одночасно і позичальниками і вкладниками.

Навіть під час кризової ситуації в Україні, коли більшість банків не повертали людям депозити, члени КС «Вигода» переконалися, що це справді стабільна та надійна фінансова установа.

Дякуємо кредитній спілці «Вигода», що вона в нашому місці працює.

З повагою Стаць Я.В.
Стець З.А.
Стець Р.Я.

Підпис
Підпис
Підпис

* У У цьому й інших листах збережено мову оригіналу.